

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL PRAŠYMO PATEIKIMO TEISMUI SKIRTI SANKCIJAS UAB „ŽAGARĖS INŽINERIJA“ VADOVUI

2017 m. birželio 15 d. Nr. 1S-61 (2017)

Vilnius

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2017 m. birželio 15 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl prašymo pateikimo Vilniaus apygardos administraciniam teismui skirti sankcijas UAB „Žagarės inžinerija“¹ vadovui D. K.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė:

(2) Konkurencijos taryba 2016 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 2S-15 (2016) „Dėl ūkio subjektų veiksmų dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose technikai pirkti atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams“ (toliau – Nutarimas) nustatė, kad vadovaudamasi pirkimo taisyklėmis², UAB „Fontas LT“ 2014 m. vykdė pirkimą, kuriame dalyvavo tiekėjai UAB „Žagarės inžinerija“, UAB „Rovaltra“ ir UAB „Bjoras“ (toliau – Pirkimas). Laimėtoju buvo paskelbta UAB „Žagarės inžinerija“.

(3) Išnagrinėjusi ūkio subjektų veiksmus 2014 m. UAB „Fontas LT“ organizuotame Pirkime, Konkurencijos taryba konstatavo, jog 2014 m. Pirkimo metu UAB „Žagarės inžinerija“ ir UAB „Rovaltra“ susitarė pateikti suderintus komercinius pasiūlymus, įskaitant konkursinių pasiūlymų kainas, iš anksto nustatydami būsimą viešojo pirkimo laimėtoją ir tokiu būdu pažeidė Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnį, draudžiantį sudaryti susitarimus, kuriais siekiama riboti konkurenciją arba kurie riboja ar gali riboti konkurenciją. Konkurencijos taryba tokią išvadą padarė remdamasi visuma reikšmingų aplinkybių: (a) UAB „Rovaltra“ ir UAB „Žagarės inžinerija“ bendravo elektroniniais laiškais dėl organizuoto Pirkimo dar iki Pirkimo paskelbimo; (b) bendrovės taip pat bendravo vėliau po Pirkimo dėl dokumentų rengimo atgaline data; (c) Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos tyrimo metu surinkta medžiaga; (d) *First Opportunity OU* gamybos direktoriaus N. N. kompiuteryje rasta lentelė, kurioje nurodyti už Pirkimą atsakingi asmenys; (e) sutapimais pasiūlymų formose.

(4) Pagal Juridinių asmenų registro duomenis D. K. UAB „Žagarės inžinerija“ vadovo pareigas ėjo nuo 2012 m. spalio 10 d. iki 2017 m. vasario 9 d. Nutarime nustatyta, jog draudžiamas konkurentų susitarimas UAB „Fontas LT“ organizuotame Pirkime Nr. 1 vyko 2014 m. balandžio 23 d. – 2014 m. liepos 15 d.³

(5) Nustatyta, kad UAB „Žagarės inžinerija“ direktorius D. K. el. laiške, adresuotame UAB „Rovaltra“ nurodė tikslias Pirkimui skirtos produkcijos kainas, taip pat, kad traktoriumi papildytas pasiūlymas turi būti adresuotas UAB „Fontas LT“. Šios aplinkybės rodo, kad būtent

¹ Šiaulių apygardos teismas 2017 m. sausio 10 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. B2-418-569/2017 iškėlė bankroto bylą UAB „Žagarės inžinerija“, tačiau pažeidimo ir Nutarimo priėmimo metu UAB „Žagarės inžinerija“ bankroto byla nebuvo iškelta, o UAB „Žagarės inžinerija“ vadovavo D. K.

² Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos Sąjungos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių 2 priedas. Bylos 1 tomas, 71 lapas.

³ Nutarimo 226 pastraipa.

UAB „Žagarės inžinerija“ vadovas D. K. nurodė konkurentui bendrą Pirkimo orientacinę kainą, tuo pačiu informuodamas apie būsimą Pirkimo biudžetą.

(6) UAB „Žagarės inžinerija“ vadovo D. K. iniciatyva renkant Pirkimui reikalingus dokumentus bei juos siunčiant kitai pirkime dalyvavusiai bendrovei UAB „Rovaltra“ rodo, kad už Pirkimo organizavimą buvo atsakingas būtent UAB „Žagarės inžinerija“ vadovas D. K. Jis taip pat paprašė UAB „Rovaltra“, kad ši bendrovė pateiktų analogiško kaip UAB „Rovaltra“ turinio raštą ir su UAB „Rovaltra“ susijusios bendrovės UAB „Bjoras“ vardu⁴.

(7) UAB „Žagarės inžinerija“ ir UAB „Rovaltra“ kreipėsi su skundais į Vilniaus apygardos administracinę teisimą, prašydamos panaikinti Nutarimą.

(8) 2017 m. balandžio 27 d. Vilniaus apygardos administracinis teismas sprendimu⁵ (toliau – VAAT sprendimas) atmetė UAB „Žagarės inžinerija“ ir UAB „Rovaltra“ skundus dėl Nutarimo.

(9) Vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 98 straipsnio 1 dalimi, neapskūsti pirmosios instancijos teismo sprendimai įsiteisėja pasibaigus apeliacinio apskundimo terminui. UAB „Žagarės inžinerija“ neapskundė VAAT sprendimo Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui, todėl VAAT sprendimas UAB „Žagarės inžinerija“ atžvilgiu įsiteisėjo.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a :

(10) Konkurencijos įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad ūkio subjekto vadovui už prisidėjimą prie ūkio subjekto sudaryto draudžiamo konkurentų susitarimo ar piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi gali būti apribojama teisė nuo trejų iki penkerių metų eiti viešojo ir (arba) privataus juridinio asmens vadovo pareigas, būti viešojo ir (arba) privataus juridinio asmens kolegialaus priežiūros ir (arba) valdymo organo nariu. Taip pat ūkio subjekto vadovui už prisidėjimą prie ūkio subjekto sudaryto draudžiamo konkurentų susitarimo papildomai gali būti skiriama bauda iki 14 481 euro.

(11) Remiantis Konkurencijos įstatymo 40 straipsnio 2 dalimi, ūkio subjekto vadovas yra laikomas prisidėjusiu prie pažeidimo padarymo, kai jis 1) tiesiogiai prisidėjo prie pažeidimo padarymo; 2) tiesiogiai neprisidėjo prie pažeidimo padarymo, tačiau turėjo pagrindą įtarti, kad jo vadovaujamas ūkio subjektas daro pažeidimą, bet nesiėmė veiksmų užkirsti kelią šiam pažeidimui; 3) nežinojo, nors privalėjo žinoti, kad jo vadovaujamas ūkio subjektas padarė ar daro pažeidimą.

(12) Konkurencijos įstatymo 41 straipsnyje nustatyta, kad Konkurencijos taryba, nustačiusi, kad yra šio įstatymo 40 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos aplinkybės, priima nutarimą kreiptis į Vilniaus apygardos administracinę teisimą su prašymu taikyti šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje nustatytas sankcijas. Minėtame Konkurencijos tarybos nutarime teismui nurodomos aplinkybės, kuriomis grindžiamas prašymas, ir pridedami jas patvirtinantys įrodymai, taip pat nurodomas motyvuotas siūlymas dėl šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje nustatytų sankcijų taikymo ir jų dydžio.

1. Dėl UAB „Žagarės inžinerija“ vadovo D. K. prisidėjimo prie pažeidimo padarymo

(13) Nagrinėjamu atveju nustatyta, kad D. K. ne tik žinojo, kad jo vadovaujama bendrovė UAB „Žagarės inžinerija“ dalyvauja sudarant konkurenciją ribojantį konkurentų susitarimą, tačiau ir aktyviais veiksmais prie jo prisidėjo – el. laiškais bendravo su UAB „Rovaltra“ Pirkimo klausimais, derino su šios bendrovės atstovu Pirkimui siūlomos produkcijos kainas, rinko pirkimui reikalingus dokumentus atgaline data, iš esmės buvo atsakingas už Pirkimo organizavimą ir tiekėjų veiksmų tarpusavio derinimą (Nutarimo (5)–(6) pastraipos).

⁴ Konkurencijos tarybos bylos dėl UAB „Žagarės inžinerija“ ir UAB „Rovaltra“ veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 5 straipsniui 19 tomas, 1–41 lapas.

⁵ Vilniaus apygardos administracinio teismo 2017 m. balandžio 27 d. sprendimas adm. byloje Nr. eI-1923-476/2017, UAB „Žagarės inžinerija“ ir UAB „Rovaltra“ v Konkurencijos taryba.

(14) Konkurencijos taryba konstatuoja, jog D. K. negalėjo nežinoti, jog susirašinėdamas su konkurentais dėl Pirkimo, įskaitant Pirkimui siūlomos produkcijos kainas, ir atlikdamas kitus šiame Nutarime nurodytus veiksmus, prisideda prie konkurenciją ribojančio konkurentų susitarimo.

(15) Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes bei vadovaujantis 40 straipsnio 2 dalies 1 punktu, Konkurencijos taryba konstatuoja, kad D. K. savo aktyviais veiksmais tiesiogiai prisidėjo prie konkurentų UAB „Žagarės inžinerija“ ir UAB „Rovaltra“ sudaryto draudžiamo susitarimo.

2. Siūlomos sankcijos ir jų dydis

(16) Nustačius, jog ūkio subjekto vadovas prisidėjo prie pažeidimo padarymo, pagal Konkurencijos įstatymo 41 straipsnio 5 dalį sankcijos turi būti skiriamos įvertinus ūkio subjekto padaryto pažeidimo pavojingumą; ūkio subjekto padaryto pažeidimo trukmę; ūkio subjekto vadovo prisidėjimo prie ūkio subjekto padaryto pažeidimo pobūdį; ūkio subjekto vadovo elgesį Konkurencijos tarybos atliekamo tyrimo dėl ūkio subjekto padaryto pažeidimo metu; kitas reikšmingas aplinkybes.

(15) Remiantis Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 64 „Dėl Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Baudų dydžio nustatymo aprašas) 10 punktu, pažeidimo pavojingumas įvertinamas atsižvelgiant į visas su konkrečiu pažeidimu susijusias aplinkybes, tokias kaip pažeidimo pobūdis, visų pažeidimo dalyvių bendra rinkos dalis, pažeidimo geografinis plotas, ir kitas aplinkybes. Šių aplinkybių svarba ir jų vertinimo poreikis priklauso nuo kiekvieno konkretaus pažeidimo.

(16) Konkurencijos taryba nustatė, jog UAB „Žagarės inžinerija“ ir UAB „Rovaltra“, dalyvaudamos 2014 m. UAB „Fontas LT“ organizuotame Pirkime sudarė draudžiamą susitarimą, t. y. pateikė tarpusavyje suderintus komercinius pasiūlymus ir iš anksto nustatė Pirkimo laimėtoją, taip pažeisdami Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimus.

(17) Vertinant pažeidimo pavojingumą, pastebėtina, kad horizontalūs kainų nustatymo susitarimai, tarp jų ir įmonių susitarimai, suderinti veiksmai bei sprendimai viešuosiuose pirkimuose, kurie paprastai būna slapti, dėl savo pobūdžio laikomi vienu iš sunkiausių konkurencijos teisės pažeidimų⁶. Nutarime konstatuota, jog ūkio subjektai padarė sunkų konkurencijos teisės pažeidimą – sudarė kartelinį susitarimą. Tokie draudžiami susitarimai daro žalą visai šalies ekonomikai, nes eliminuoja susitarimo dalyvių iniciatyvą efektyviai panaudoti ribotus išteklius. Remiantis Europos Komisijos praktika bei Baudų dydžio nustatymo aprašu, o taip pat laikantis sąžiningos konkurencijos principo, už juos turėtų būti baudžiama ypač griežtai, skiriamos baudos dydžiu siekiant atgrasyti įmones nuo dalyvavimo neteisėtose veikose.

(18) Sąžininga konkurencija sudaro prielaidas perkančiajai organizacijai iš kelių ar net keliolikos tiekėjų pasiūlymų išsirinkti jai priimtinausią. Tik esant sąžiningai konkurencijai gali būti pasiektas viešųjų pirkimų tikslas – racionaliai naudoti lėšas. Nagrinėjamu atveju Pirkimo laimėtojas buvo iš anksto žinomas, tuo tarpu likusieji dalyviai pirkime dalyvavo fiktyviai imituodami konkurenciją. Sudarydamos draudžiamą susitarimą, bendrovės ribojo konkurenciją atitinkamoje rinkoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

(19) Atsižvelgiant į aukščiau nurodytus argumentus, Konkurencijos taryba UAB „Žagarės inžinerija“ padarytą pažeidimą vertino kaip labai pavojingą⁷.

(20) Konkurencijos taryba Nutarime nustatė, kad UAB „Žagarės inžinerija“ ir UAB „Rovaltra“ draudžiamas susitarimas vyko nuo 2014 m. balandžio 23 d. – liepos 15 d., t. y. nuo tada, kai buvo nustatytas veiksmų derinimas tarp UAB „Žagarės inžinerija“ direktoriaus D. K. ir UAB „Rovaltra“ darbuotojo iki UAB „Žagarės inžinerija“ pripažinimo konkurso laimėtoju.

⁶ LVAT 2016 m. gegužės 2 d. sprendimas adm. byloje Nr. A-97-858/2016, UAB „Eturas“ ir kt. v Konkurencijos taryba.

⁷ Nutarimo 219–224 pastraipos.

(21) Konkurencijos taryba Nutarime padarė išvadą, kad nustatyto pažeidimo trukmė yra šeši mėnesiai⁸. Konkurencijos taryba nustatė, jog D. K. aktyviais veiksmais tiesiogiai prisidėjo prie konkurentų UAB „Žagarės inžinerija“ ir UAB „Rovaltra“ sudaryto draudžiamo susitarimo (Nutarimo (13)–(15) pastraipos).

(22) UAB „Žagarės inžinerija“ vadovas D. K. netrukdė atliekamam tyrimui, tačiau ir nesiėmė jokių veiksmų, kurie būtų padėję Konkurencijos tarybai atlikti tyrimą. Atsižvelgiant į tai, D. K. elgesys tyrimo metu neturėtų daryti įtakos skiriamų sankcijų dydžiui.

(23) Įvertinus tai, kad UAB „Žagarės inžinerija“ padarė labai pavojingą konkurencijos teisės pažeidimą, kuris truko šešis mėnesius, prie kurio savo aktyviais veiksmais tiesiogiai prisidėjo D. K., Konkurencijos taryba siūlo D. K. ketveriems metams apriboti teisę eiti viešojo ir (arba) privataus juridinio asmens vadovo pareigas, būti viešojo ir (arba) privataus juridinio asmens kolegialaus priežiūros ir (arba) valdymo organo nariu bei skirti 9 000 (devynių tūkstančių) Eur baudą.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 40 ir 41 straipsniais,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

Kreiptis į Vilniaus apygardos administracinį teismą su prašymu UAB „Žagarės inžinerija“ buvusiam direktoriui D. K. ketveriems metams apriboti teisę eiti viešojo ir (arba) privataus juridinio asmens vadovo pareigas, būti viešojo ir (arba) privataus juridinio asmens kolegialaus priežiūros ir (arba) valdymo organo nariu bei skirti 9 000 (devynių tūkstančių) Eur baudą.

Nutarimas neskundžiamas.

Pirmininkas

Šarūnas Keserauskas

---

⁸ Nutarimo 226 pastraipa.